

KÖSZEG ÉS VIDEKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Melyben egész évre 10.000, félfév 5000, negyedév 2500 K.
Videkre pósttal szétküldéssel egész évre 12000 K.
Egyes szám ára 200 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Varkőr 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyittré sora 400 korona.

Hirdetések milliméterenkénti 6) K.
számláttnak.

Halottak napja.

Írta: Polster János.

Sápadó ködök, borongó bánatok, nema jajok, könnyek, melyek hangtalan peregnek halódó sárga levelekről, kopott sugarak, elnémult dalok, riadtan elszállt édes örömdök, ködbeveszett napfény, félbe maradt álmok...

Halottak napja...

Komorán borongó, bánatosan nagyszerű emlékek fekete ravatalánál elszállt vergődő magyar lelkek a doberdói zord magasságokba, a fiandriai lágy mezőkre, a szomorú orosz puszták messzeségébe, az álmodozó keleti földekre, a szerb mélységekbe a magyar sírokhoz. Szeretném megkérdezni tőlük, keresi-e még őket a magyar emlékezés s visz-e valamit számukra a kegyelet hűsége? A magyar szavak mostanában oly bőségek, vajjon jut-e belőlük a sírok fölé csak egy hang is csendes imádságnak, fejfákat őriző pár betűnek, soha nem felejtő siratásnak? Félek, hogy azok a halottak kétszer halnak meg és kétszer temetik el őket: a sírba és a feledésbe!

Bekopogok az egyszerű hajlékokba; oda, ahol mindig ketten vannak és nem tudnak egymástól szabadulni: a nélkülözés és szomorúság. Csendesen megállva egy sarokban, meg szeretném kérdezni tőlük, vajjon van-e egy-egy érző magyar szív, mely az ünnepnapok pompáját hozza a hétköznapi szürkeségébe? Vajjon van-e segítő magyar kéz, mely megszinezi — ha csak egy pillanatra is — a kopott, fakult óráutéseket megállítsa egy-egy pillanatra az idő szivtelen sodrát. Szeretném megkérdezni tőlük, vajjon van-e egy-egy magyar testvérük, ki keblére öleli őket, hogy tudjanak ők is mosolyogni a régi képek előtt, hogy áhitatban őrizhessék ők is imádkönyvük első imádságának ifjuságát, első örömdök nyarát, hogy el ne tűnhessenek, mint a régi illat? Szeretném megkérdezni, vajjon odaszegődik valaki hozzájuk titoktartó, szelíd csendtestvérnek, megérti-e a sok-sok hallgatást, elringatja-e kenyéretelen napjuk vágyó könnyét, alátámasztja-e a lelecsukló homlokhajlást?

Nagy-Magyarország halálával a magyar szívek is meghalnak...

Özv. Szabó Mátýásné casusa 1870-ben.

Ezuttal nem történetet mondok el Köszeg szab. kir. városnak multjából, hanem özv. Szabó Mátýásné (Veronica Weijlont Mathenssen Saba gelassne Wittib) szomorú esetét ismertetem meg, mely bepillantást enged a 16-ik századnak igazságszolgáltatásába, szokásaiba, miről oly sokat halottunk s még többet olvastunk. Nem igazságot szolgáltatottak, hanem durvaságot, erőszakot követtek el elég gyakran azok ellen, kiknek nem akadt hatalmas pártfogójuk, vagy akik a földig meg nem alázkodtak. Pártfogó hiányában vesztette el özv. Szabó Mátýásné mindenét, mi becses és értékes az ember életében. Elvesztette becsületét, egész vagyonát. Hiába folyamodott Miksa császárhoz, — gyermekkoromban még elég sűrűn hallottam hangoztatni, hogy egyik-másik elkéseregett fél vesztés ügyét a császár elé viszi, most e hangzatos frázis már divatját multá, — igazságot neki sem itt, sem a császárnál nem szolgáltatottak. Pedig a mostani korszaknak felfogása szerint nem követelt el valami súlyos büntényt, hanem a büntető törvénykönyv szerint minősülő becsületsértést. Ki ellen azonban elkövette a becsületsértést, az nagy ur volt, a községi uradalomnak zálogbir-

Nemzetközi szükségszerűség

a Magyarországnak nyújtandó kölcsön. Ezt a nagyjelentőségű megállapítást, amelyet mi régóta hangoztatunk Európa előtt, nem magyar ember mondta, hanem egy angol férfiú Sir William Goode. Ezt a kijelentést, nem csak azért tartjuk szükségesnek lerögzíteni, mert az egyedül helyes felfogást képviseli, hanem azért is, mert olyan ember mondta, akinek a szava meglehetősen súlyosan nyom az új európai helyzetben. Az osztrák kölcsön ügye is az ő nevével van összefüggésben s ő is egyike azoknak a befolyásos antant-ferfiaknak, akik a magyar kölcsön ügyét elejétől kezdve megértéssel kezelték.

Sir William Goode, mint kitűnő közgazdász világosan látta hazánk gazdasági leromlását, amely feltartóztatlanul haladna tovább az elvörös útján, ha a külföldi segítség iranyunkban meg nem nyilvánulna. Ennek a katasztrofális folyamatnak a megakadályozása európai kérdés s valóban „nemzetközi szükségszerűség”.

Sir William Goode azonban ezzel a kérdéssel kapcsolatban más figyelemreméltó kijelentéseket tett. Azt is mondta többek között, hogy egy magyar kormányválság nagyon rossz szolgálatot tehetne a külföldi kölcsön ügyének, mert az eddigi tárgyalások során Bethlen olyan szerencsés hangot tudott megütni, amellyel a tárgyaló felek teljes bizalmát vívta ki magának. Egy ilyen kérdés mederbe juttatása során pedig nagyon fontos az a körülmény, hogy a kölcsönös bizalom meglegyen. Egy kormányválság során felszínre kerülő újabb személyek — amiről hála Istennek ezidőszert szó sincs — teljesen új helyzet elé állítanak a kölcsön-akció sorsát s ez óriási csapás lenne, mert ezidőszert minden kilitásunk meg van arra, hogy tavaszra a kölcsön birtokában leszünk.

A népszövetség kiküldöttei u. i. az egész novemberi hónapot nálunk fogják tölteni s így a Népszövetségi Tanács december 10-iki ülésén már sor kerül a kölcsön tárgyalására. Sir William Goode véleménye szerint, — amelyre igen sok okunk van támaszkodni, — a Népszövetségi Tanácsnak a határozata, fölöttebb biztos, hogy ked-

vező lesz. Léven u. i. jelenleg az a helyzet, hogy a kisantant is támogatja az akciót s a népszövetségben is azok a férfiak foglalnak helyet és döntenek, akikkel Bethlen már megállapodásokra jutott Genfben.

Az az eset, hogy a magyar kölcsön ügye a pár hónap előtti ellenzés dacára is győzelemmel futja meg európai útját, semmi mást nem bizonyít, mint hogy Európa tudatára ébredt annak a nagyjelentőségű ténynek, hogy Magyarország gazdasági megsegítése nemzetközi szükségszerűség. Ez nem tisztára agzisztenciális kérdés, hanem európai kíváncsalom is, mert nem lehet vitás, hogy Európa nyugalmát nem szolgálhatja egy olyan ország, amelyben a nyomor és az elégedetlenség ütött tanyát.

Sir William Goode a kölcsön sorsáról tehát igen jókat mondott s mint az antant hatalmak befentesétől, aki egyebekben jó barátunk is, nem vehetjük rossznéven, ha egyben tanáccsal is szolgált: addig is, amíg a kölcsön-kérdés fel-szinen van, nem szabad semmi elhamarkodott dolgot tenni.

Szombathelyről

jóindulatu tanácsok repülnek hozzánk szoval és nyomtatásban. „Üdültelep és diákasztal” legyen a mi megmentőnk. Minden egyebb, pláne Sopronmegyéhez való csatlakozásunk „halva született idea.”

No, fogd meg Köszeg városa ezt a nesze semmit és boldogulj, ha tudsz. Ha nem, majd legközelebb újra adhatunk — ehhez hasonló tanácsot.

Hát ha még tudnak ott Szombathelyen, hogy az üdülő-nyaraló-város gondolatát nekik köszönhetjük. Ujé, akkor lenne még csak nagyszerű a jóindulatu tanács!

A nyaralóvárost ugyanis nem most fedezték fel. Annak első nagyobb mozgalma már 1890-ben indult meg. Akkor, amikor a fejlődésnek indult Szombathelynek első tehermentes sikere az volt, hogy lovaslaktanyát épített neki a vármegye és elvívén innen a katonaságot, a városban annyi lakás ült meg, hogy majd minden

és mivel adósságát meg nem fizette, a városi tanács őt elfogta, pellengére állította, ott megvesszőztette (mit Ruetten streichen) és a városból kiutasította, miután még a Jurisich-féle földet elkoboztatta.

Miksa császár a panaszosnak kérelmére 1870. évi június hó 23-án kelt leiratában csakugyan utasította a városbíró és a magistratust, hogy a panaszos özvegyen elkövetett gyalázatért a költségekkel együtt fizessen 3000 aranyat, azonkívül az elkobzott javakat szavatoltassa vissza, őtet ne zavarja, hogy természet betakaríthassa, parancsának végrehajtásáról 8 nap alatt jelentést tevéen a császár kormányának.

A leiratban érintett 3000 drb. arany alighanem iráshiba, mert egy utóbbi sürgető császári leirat, melyben Köszeg várost az ügynek mielőbbi elintézésére felhívja, már csak 3000 forintról tesz említést. Hanem a 3000 forint is nagy összeg vala 1870-ben, mellyel Miksa császár a várost sujtotta anélkül, hogy a várost, mint eddig mindig szokásban volt, előzőleg igazságszolgáltatásra vagy jelentéstételre felhívta volna. Azonban a levelet sohasem eszik oly forrón, mint feltalálják. Akkori időben sem. A város nem igen sietett a nagy összegnek megtérítésével, mely nem is a városi cassába folyt be, hanem özv.

Egyes szám ára 200 korona.

haz kapuját egy-több lakáshirdető cédula disztelenítette. Ekkor történt, hogy néhány agilis polgártársunk a város benépesítésére nagyobb arányú propagandát fejtett ki. Köszeg bel- és külföldi lapokban hirdették és több ezer példány rövid leírású ismertető füzetkéknek terjesztésével annyi érdeklődést keltett mindenfelé az akkor egyik legolcsóbb város, hogy egy-két év alatt teljes sikert ért el. Letelepültek, nyaralni jöttek és 1893. évi király-hadgyakorlatok után már csak nehezen lehetett a mindszámokban jelentkezőket elhelyezni.

Valamint lendített az általános forgalom emelésére, de számottevő jobb gazdasági helyzetet nem teremtett. Sőt, — inkább nagy beruházásokat okozott. Városunkat annyi idegen dicsérte, csodálta, csak éppen azok köztörtött meg a legtöbb, hogy a modern város feltételeit nem találja. Meglett tehát a villamosvilágítás, a csatornázás, az aszfaltozás, városzépítés, turisztikai berendezés stb. majd követte a csipkegyár, főgimnázium, felsőbb leányiskola, laktanya, vasutas árvaház és egyéb. A régi város városibb lett. Az ősi lakosság, az újabb települtek, a nyaralók tehát ezáltal jobb kielégítést nyertek. Az idegenforgalom jelentékenyen emelkedett; reklám nélkül is megtelik az a kevés lakhely, mely egyáltalában kapható, de a város gazdasági viszonyain ez nem sokat lendített, a kereseti források nem sokat javultak. Elértük azt, hogy gyermekeinket itthon nevelhetjük, hogy a fellendülés e korszakában iparosaink több keresethez jutottak és hogy a lakosság száma vagy két ezerral gyarapodott.

Ami mindebből a nyaralóforgalomra esik, az bizony nem sokat jelent. Hogyan is lehetne? Néhány heti forgalom nem képes a lakosság egész esztendei szükségletét biztosítani. — Nem akarjuk ezzel sem a régi, sem az új nyaralási akciót lekicsinyelni, — de bizonyos az, hogy nem ez nyújthatja a város főjövedelmi forrást. Bizonyos az is, hogy ma már olyannyira közismert Köszeg nyaralásra, üdülésre való alkalmassága, hogy amennyire helyet itt egyáltalában adhatnak, az minden nagyobb céccó nélkül is megtelik, még akkor is, ha, majd utóbb Europa általános konszolidációja után a határok minden irányban újra megnyílnak és az üdülést kereső jobbmoduak és nagyobb igényeket támasztók újra a külföld felé veszik útjukat.

De erre az időre talán megszünik a nyaralóváros fejlesztésének egy másik akadály, az, hogy határszéli forgalmi neheziségekkel küzdő, a megelhetest megrágitó határváros legyen, mely drágítást másfelől a nyaralók kapkodó többitigérese is fokoz, ami városunkat jelenleg egyik legrágtatóbb teszi. Helyesen mondta egyik lakaskiadó. Száz ezer koronát kaptam két hónapra lakasomért, de ezen idő alatt csaladommal 100%-al drágábban jutottam a mindennapi élelemhez, tehát ráfizettem.

Lehetne a nyaralási-akciót fokozni ugyan, de minő befektetéssel és mennyi idő alatt? Milliárdok kellenek hozzá, ha építkezésekkel nagyobb-arányúva akarunk tenni. Ki adja ezt a tőkét? Talán a vármegye? Talán Szombathely? Az állam semmiesetre sem. S tegyük fel, hogy a magán-

vállalkozás adná a tőkét. Két-három havi forgalom lebonyolítására kifizetődik ez? Lehet a mi vidékünk nagyon szép, de ekkora vonzóereje még sincsen. S mondjuk, hogy mégis sikerülne. Akkor is csak néhány hétre szólna ez a forgalom. Ebből nem lehet 12 hónapra való szükségletet keresni. Állandó kereseti forrása tehát még sem lehet más, minf a környékbeli fogyasztóközönség ujrabezitosa, ujraidekapcsolása Most, hogy ez hiányzik, most látjuk nagypontosságát. S különben, minél nagyobb arányu a nyaralás, annál nagyobb ellátó területre van szükség.

Köszeg városa az ő újabb fejlesztését nem csupán két havi nyáriforgalomra áldozta. Vonzó gócpontja akar lenni közeli vidékének. Annak, melynek geográfiai fekvésénél fogva már századok óta az.

Ezen életfeltételét elvágta tőle a trianoni határ. Az előtte való terület már régen Szombathely felé gravitál. Vasutunk építésével ez még fokozódott. Kereskedőink, iparosaink nem bírják a versenyt Szombathellyel. A mögöttünk levő terület, főleg a szomszédos sopronmegyei községek lakossága volt a mi fogyasztó és ellátó közönségünk. Ennek az elvesztésével Köszeg városi és mindennapi forgalma napról-napra feltűnően csökken és azt midsúlyosabban megéri az egész város.

A vármegye sorsát intézőknek kötelessége lett volna ezt észrevenni s ha Szombathelyért évtizedeken át annyit tudott áldozni és mikor ehhez szintén nagyon közel férközött a trianoni határ, eredményesen vagy 15 községet tudott neki visszaszerezni, akkor Köszegről miért feledkezett meg? S mikor a járásek ujbosztása elsősorban közigazgatási érdek lett és mert Szombathely ebben sérelmet látott, miért nem védte meg ugyanolyan erővel a megcsontított Köszeg? Ezzel Szombathelyre nézve nem alakult volna ki oly óriási hátrány, hogy azt Köszegnek át nem engedhette volna. Szombathelynek is nagyobb érdeke a gazdaságilag erősebb Köszeg.

Most is csak úgy volt mint fél század óta minden alkalommal: Köszeg a vármegye mostoha gyermeke.

Ezt „nyaralási és üdülőtelep” tanácsokkal nem lehet jóvá tenni. Ami természeti szépsége van, az Isten adománya. Ha az nem volna, már ezt is elvitték volna Szombathelynek. Így a szombathelyi vasárnapi „nyaralók és üdülők” legfeljebb a természetnek egy-egy hátizsákját cipelhetik oda — ingyen és bérmentesen.

Az „el Vasvármegyétől” jelszó nem „halva született” idea. Az most hangzott el Kincs István apát, a legtürelmesebb vezérférfiu ajakáról, de régen ott van már a kifigurázott, mellőzött, lenézett, elhanyagolt város polgárainak lelkében és mert ott van és egyetlen lehetősége az elvesztett terület és ennek gazdasági következményeinek helyrehozatalára, azért talált oly lelkes, meggyőződéses visszhangra.

Hirdetmények.

5271/923. sz. Közhírré teszem, hogy Vasvármegye alispánjának 16171/923. sz. rendelete folytán a konyhasó ára nagykereskedői forgalomban kg.-ként 912 K, a kiskereskedői (közvetlen fogyasztást szolgáló) forgalomban papirzacskó nélkül kg.-ként 1114 K, vevő kívánságára kiszolgáltató papirzacskó ára fejében minden megkezdett kg. után 50 K számítható fel.

Közhírré teszem, hogy a borítal s husfogyasztási adók 1923. X. 1.-től az 1923. évi 121.100 sz. P. M. rendelet értelmében alkotott városi szabályrendelet szerint a következő tételekben lesznek fizetendőek: 1. Bor 35, Bormust és szőlőcefre 28, Gyümölcsbor 10 K 1 liter után. II. 1. Vágó s kisebb marhák után u. m. ökrök, bikák, tehenek és egy éven felüli borjúk után drb.-ként 6500, 2. Egy éven aluli borjú után drb.-ként 1500, 3. Juhok, kosok, kecskék, kecskebok, ürök és birkák után 400, 4. Bárányok 14 kg.-ig, gödöltyék és malacok 250, 5. Süldők azaz sertések 6—20 kg.-ig 400, 6. Sertések 20 kg.-on felül 3000, 7. Friss hus, fogyasztásra alkalmas egyes drb. beszózott, füstölt, pácolt hus, kolbászfélék, végre szalonna után 100 kg.-ként 3000, 8. Szalámi és szelence hus után 100 kg.-ként 8000 K. Bortermelők a saját termésű boraik után, melyeket háztartásukban fogyasztanak el 50%-os adókedvezményben részesülnek. Végül felhívom mindazokat a természet vagy jogi személyeket,

akik bármi címen 1923. október 1-én szesz italoknak 10 hektoliterfokozat, bornál 5 hektoliter, husnál 1 métermázsát, sörnél 1 hektoliter megvaladó fogyasztási cikkel rendelkeznek, hogy ezen készleteket 8 nap alatt a városi fogyasztási adóhivatalban feltétlenül bejelentésük. A borítal és husfogyasztási adók alá tartozó cikkek bejelentése, fizetése stb. nézve kimerítő utmutatást nyerhetnek a városi fogyasztási adóhivatalban.

5431/923 szám. Közhírré teszem, hogy a Sáncarok-utcában a Lovarda mögött levő jelenleg Kováts József által bérelt kert f. évi nov. 1-én esütörtökön délelőtt 10 órakor a helyszínen nyilvános árverésen 6 évre bérbe adatik.

5024/923 szám. Két hete elmúlt, hogy a város közönségét felkértem, hogy a nyaralók bejelentésével támogassa a hatóságnak a „Köszeg város nyaralóhely akció” érdekében kifejtett tevékenységét. Dacára annak, hogy számszámra voltak itt nyaralók, eddig csak 8 nyaralót jelentettek be. A kitűzött program sikerre megvalósítása érdekében feltétlenül szükségünk van bizonyos adatokra, azért újból felkérem a város közönségét, hogy a legrövidebb időn belül jelentse be a Városház 14 számú szobájában a folyó évben akár rövidebb akár hosszabb ideig itt nyaraltak nevét foglalkozását, állandó lakhelyét, számát és nyaralás időtartamát.

ad. 3290/923. Tekintettel arra, hogy tudomásomra jutott, hogy a közönség körében a faváltásra vonatkozólag téves hírek vannak forgalomban, újra felhívom az összes érdekelteket akik fára előjegyeztek és az első két faosztás alkalmával fát kaptak, hogy f. hó 31-ig tekintsék be a számvevőségnél elfekvő fajjegyzéket és fájukat váltsák ki, mert ezen újabb határidő semmi körülmények között nem lesz meghosszabbítva és aki fáját ki nem váltja, igényérőli lemondottnak tekintetik.

Közhírré teszem, hogy a stájerházi vágásban levő kb. 160 köbméter vékony dorong kemény tűzifa és néhány meter eger-, nyár-, fenyő és nyírfa hasáb f. évi november hó 4-én, vasárnap d. e. 10 órakor fog nyilvános árverésen eladatni. Az árverés kezdete pont 10 óra a Stájerházaknál, a fa 2—4 méteres tételekben fog eladatni.
Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Felhívom az ipartestületnek azon tagjait, akik a városnál tűzifát előjegyeztek, hogy a fát legkésőbb hétfőn, f. hó 29-én igényüknek különbeni elvesztése mellett okvetlen váltsák ki — Mindenki — még azok is, akik azon véleményben vannak, hogy fára igényük nincs — előzőleg győződjenek meg a városi számvevőségénél arról, hogy van-e és mennyi fára van igényük.

Tudomásvétele végett értesitem a tagokat, hogy Goda Gizi hétfőn tartandó hangversenyén résztvenni szándékozó iparosok és ezek családtagjai részére, a 2000 és 3000 K-ás helyeken a rendezőség 30% os kedvezményt nyújt. Akik e kedvezményt igénybevenni óhajtják, forduljanak dr. Marton Jenő ügyvéd urhoz.
Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

Messze van a fátateplom.

Messze van a fátateplom
Terdig sar az utja,
Ránk is uzent az alispán:
Hozzuk helyre újra!

Pápaszemes öreg jegyző
Most olvassa végig,
Beiktatja, félre tolja:
Varhat egy-két hetig

Ki vinné most a levelet
Az öregbíronak?
Ha volna is, aki vinné,
Nincs az utcán csónak.

Messze van a fátateplom,
Útját sem csinálják,
Elfeledte a mi falunk
„Az urimádságot“!

Lágy szellő kel a haraszt,
Végig sir a tájon,
Egy-egy fenyves könnyet hagy a
Fakadó fuszalon

Lesz meg tavasz, lesz gyalogut
A virágok réten:
Ott járunk majd a templomba,
Ugy mint előbb — régen!

Patonay Sándor.

Szabó Matyasné hitelezőinek és Jurisich Miklósnak zsebeibe.

Várt-várt a szegény özvegyasszony, hogy a kőtyára került javait visszakapja és a rajta elkövetett gyalázatot kárpóttassék. Már az első kérvénynek benyújtásától két esztendő telt el és ugye a császári parancs és szorgalmazása dacára még mindig nem dől el. Özvegy Szabó Matyasné tehát egy iródeákkal 1572. évi július 23-án újabb felségkérvényt íratott. Ebben panasolja, hogy a város kétrendbeli parancsok nem tett még eleget. Ő és egyetlen árvája kegytelen vándorolni kezében a vándorbotlalt és messziről nézni, hogy gazdálkodnak mások azon a birtokon, amelyet boldogult urával keserű és nehéz verejtékekkel szerzett. Túrni a gyalázatot és a gunyt, melyet Isten és a keresztény kegyes császárnak elszomorodott és alázatos szívvel elpanaszol.

A másodszi felségkérvénynek előadója „Unverzagt” nevű tanácsos volt, ki a kérvénynek hátlapjára azt írta, hogy kérvényező félnek panaszra nincsen oka. Rövid és határozott válasza. Előadó elutasító határozatát nem is tartotta szükségesnek indokolni, özv. Szabó Matyasné csak egy szegény asszony volt. a—j.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hetről. Születések: Tóth József—Czvitkovits Mária: fiu Tivadar r. k. Schermann Rezső—Tompek Borbála: leány Margit r. k. Schranz Antal—Mayer Teréz: fiu Antal r. k. Moritz Gyula—Kappell Lujza: fiu Gyula r. k. Házasság: Kalcher György—Augusta Mária. Halálozások: Moritz Mária 22 éves tüdővész. Enmer György 75 éves tüdőlob. Friedl Rezső 5 hónap tüdőgyulladás.

Találtatott egy kötény, a jogos tulajdonos táveheti az államrendőrségen.

Tűzvész Kéthelyen. Vasárnap reggel 9 órakor felhangzott a községi tűzoltók vészjelző kurtszava. Csakhamar elterjedt a hír, hogy a szomszédos burgenlandi Kéthelyen pusztit a vörös kakas. A helybeli tűzoltók egy feeskendővel utnak indultak, hogy a szomszédos község lakóinak segítségükre legyenek, azonban mikor a sörgyár előtt haladtak, egy Kéthelyről jövő kerékpáros közölte velük, hogy nem szükséges a további fáradozás, mert már minden el van oltva. A tűz reggel 7 óra után ütött ki és egymás mellett levő 12 szénával és szalmával megtömött pajtát hamvasztott el. Keletkezésének oka ismeretlen, de az hírlik, hogy politikai háttere van. A község lakói a károsultaknak bőséges szőna és szalmaanyagot bocsátottak rendelkezésre. Itt cáfoljuk meg a rossz nyelvek azon híresztelését, mely szerint a magyar várművelés nem engedte meg a tűzoltók át lépését a határon; ez nem áll, mert a tűzoltók az egész szerelvényvel együtt Zsitvay László vámszaki főtiszt intézkedésére minden akadály nélkül át lépték a határt.

Nagy tűz Csepregben. Hétfőn este ismét megszólt a tűzoltók kürtjele utcáinkon. Kezdetben nem tudták, hogy merre van a tűz s úgy hírlett, hogy valószerűleg megint Zsidányban. A tűzoltók ki is vonultak egy feeskendővel, azonban a csepregi dombra érve sehohy láthatáron nem vettek észre semmit, s ezért visszafordultak. Másnap azután megérkezett a hír, hogy Csepregben pusztított a tűz, melynek egy emberélet is áldozatul esett. A tűz állítólag a mozdonyból kipufogó székra által keletkezett, mely meggyújtotta Menyhárt János gazdálkodó udvarában levő szalmakazalát. A tűz rohamosan terjedt és csakhamar lángokban állott a lakóház és pajta is. Menyhártné a zürzavarban egy kocsit kimentése után a két égő szalmakazal között a lakás felé törekedett, miközben ruhái lángra kaptak a Menyhártnén oly súlyos égési sebeket okoztak, hogy másnap reggel meghalt. A tűz két lakóházat, nyole pajtát és több szalmakazalt hamvasztott el. A vizsgálat a tűz keletkezésének felderítésére megindult.

Egy megrögzött gazembert csipett nyakon a községi államrendőrség Enderl József 43 éves borostyánkői illetőségű orazágos csavargó személyében, ki már 18 évet töltött a soproni fegyházban. Ez év június 19-én szabadult ki 8 évi börtön után és egyesítve ottani tapasztalatait régi mesterségével, ismét hozzálatott káros munkáihoz. 17 év után ismét meglátogatta Köszeg, betört a Szent Imre templomba, onnan 3 drb. kehelyfedőkendőt és egy kehelytányért 71 ezer korona értékben elemelt. Azután átrándult Sárvarra, hol szintén a kath. templomot válassztotta ki és elemelte az ott levő olaj és chrima tartó keztyárgyakat, majd átrándult Burgenlandba és Alsószénégető községben egy gazdának zárt lakásába betört, onnan 400 000 K készpénzt és több ruhadarabot lopott el, később Sopronba helyezte át székhelyét, hol többek között a II. oszt. várőteremben elemelte egy még ismeretlen ur sárfa kezibőröndjét, melyben öt drb. aranygyűrű, 10 drb. ezüst óralánc és 15 drb. ezüstóra volt, azokkal Wienbe utazott és ott 3 millió koronáért értékesítette. Ezen a pénzen éledgett most a különböző szomszédos falvakban, ahol meglátogatta azon egyéneket, kiknek hozzátartozói még ma is orosz földön tartózkodnak és azt a hírt terjesztette, hogy most érkezett Köszegre Randweg Mihály orosz földről hírt és fényképet hozott magával sok ottlevő hadifogolyról. Természetesen mindezek felkeresték Randweg Mihályt Köszegen és kérték az üzenetet és a fényképet, azonban Randweg minderről nem tudott semmit, mert nemia volt orosz fogságban, hanem jelentést tett a rendőrségen a számos látogatásról, hol azután megállapították, hogy Enderl József boszúból küldi a feleket Randweghez, mert ezeltött 17 év-

vel terhelve vallottak rája. Most elesítették a jómadarat és átadták a szombathelyi kir. ügyészségnek. Egy ilyen javíthatatlan, megrögzött gazembert kár a tömlőben tartani és etetni — kötelei a nyakára!

Felmillio hektoliterre becsülik Magyarország ezidei borfeleslegét. Szakemberek szerint ezt a mennyiséget nagyon könnyen el lehet a külföldi piacokon helyezni; ez annyit jelent, hogy számtalanunk kell a borarak belföldi emelkedésére is. Az új bort a termelőknél 1000—1500 korona között veszik.

A románok további terjeszkedésre készülnek. A belgrádi Tribuna című lap nyomán az egész belgrádi sajtó a legnagyobb elkeseredéssel írta egy Romániában erősen propagált kérésülődésről. A lap cikke különben a következő: „Románia a békeszerződés értelmében megkapta már Bukovinát, ahol a román lakosság száma maximum csak 35 százaléka az össz lakosságnak, a többi mind idegen anyanyelvű, azután megkapta Erdélyt, a Maros vidékét, Binát keleti részét és egész Beszarábiát. Ezek legnagyobb részén a románok vannak abszolút kisebbségben. Mindazonáltal a románoknak még ez is kevés lett. Ok a „Románia Marg“t jövendőleg, a mely egészen a Tiszáig húzódná. Ezenkívül követelik a jugoszláv Bánságot, valamint Magyarországtól még 50 000 négyzetkilométernyi területet benne Szolnokot, Békéscsabát, Hódmezővásárhelyt, Nyiregyházát stb. Ha ez a fantazmagória megvalósulna, akkor Romániának még két millióval több nem román alattvalója lenne, mint amennyi most van. Ilyen jogaimen akkor a csehek bátran maguknak követelhetnék Bécset, mi pedig Budapestet, de vannak elvégre határók!... Románia tulzot aspirációi arról tanuskodnak, hogy ok, ha szövetségbe is vannak velünk, alkalmas pillanatban arra törekednének, hogy még tőlünk is további területeket zsaroljanak ki.”

10 szenáció a Színházi Élet új számában Iacze Sándor hetilapjának a heti fobb szenációi: Fedák Sári nyilatkozik a Pompadourról, Billertől és a Vörösmalomról. Wlassits báró nyilatkozik, Szenes Béla riportja. Apponyi Albert és leánya az Ezüst sárály newyorki premiérjén. Ince Sándor amerikai cikke. Patrass Sári a „Mézeskalács“ próbáján. Nyilatkoznak a konfliskocsisok és sofforok a színházi sikerről. — Szenzációs Intim Pista. Ujhelyi Nandor regénye. A lap ára csak 800 korona. Kapható Rónai újságelárusító üzletében, Köszegen.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.03025

Font Sterling	88.500 K.	Dollár	19300 K
Schw. frank	3450 „	Francia frank	1165 „
Lira	890 „	Sokol	578.—
Dinár	228 „	Lei	98.00
100 osztrák K	27.30	100 Márka	—

Hivatalos gabonaárak: dunántuli buza 91.000 — K. Rozs 60.500 K. Takarmánvárho 64.000 K. Sórárpa 75000 K. Zab 67.000 K. Kukorica 67.000 K. Korpa 37.500 K.

Rét- és szántóberbeadás.

Ügyfeleim megbízásából október hó 28-án d. e. II órakor egymás után következő hat évre berbeadok árveres útján: 1. 1 hold 766 négyszögöl kiterjedésű rétet az alsóréten. 2. 3000 négyszögöl kiterjedésű szántót az alsóbahsgyenyén és 3. 1274 négyszögöl kiterjedésű szántót a Svetics-kert alatt. Az árverési feltételek nálam megtudhatók. Dr. Szovják Hugó ügyvéd.

Cukrászüzlet-átvétel.

Szíves tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy a **Városház-utóában levő Galler Mátvás-élel**

cukrászüzletet

megvettem és azt saját nevem alatt 1923. évi november hó 1-vel megnyitom.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

KLEININGER JÓZSEF cukrász.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Köszegen.

Egy ügyfelemnek a községi határban az olmdó utnál **5 hold szántóföldjét** és az alsó- **4 hold rétjét** november hó 1-én d. e. 10 órakor irodámban 6 évre haszonbérbe adom. Felvilágosítás nálam. Dr. STUR LAJOS.

BOR legjobb minőségű jutányo áron kapható
FARKAS JÓZSEF BORKERESKEDŐNÉL VÁRKŐR 26 SZÁM. (MOHR-FÉLE HÁZ.)

Elektro Blokkop

a „Mulató“ negytermében

Műsor: Vasárnap október 23-án: **A brigadéros leánya** Történet a galáns időköl 5 felvonásban. Alex. Dumas világhíru regénye után

Lucien-Lucette. Vigjáték 2 felvonásban

Műsor: Csütörtök, november 1-én

HOROGA Dráma 2 részben 10 felvonásban. A főszerepben SEVERIN MARS. Mindkét rész egy előadásban.

I. rész: A csodálatos szív. II. rész: Az örült.

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobban készít elő magánvizsgákra.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető Budapest, VII. kerület Dohány-utca 84. szám Telefon József 121-47.

özv. MAJLÁTH ANDRÁSNE-nél KÖSZEG.

Deák Foren-utca 3. szám **E-L-A-D-Ó**

BUTOROK: szekrények, asztalok, székek, ágyak, konyhaberendezések, mindennemű edények

RUHÁK: ugymint férfiöltönyök, alsóruhák, férfi és női fehérneműk, szoknyák, bluzok, női kabátok, cipők, kalapok továbbá szőnyegek ágyneműek stb. — Minden bámulatol olcsón kapható míg a készlet tart.

GUTH VILMOS

fa- és diszműsztergályos üzeme, Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólampát selyem ernyővel, könyv- és virág állványt, függöny-, kotta-, türlőző-, gyertya ruhatartót, álló- s fallfogast, zongoraszéket, tölcser, horodócsapot, billiárdgól szíjkorongot, gyermek-kocsit facsillárokat, golyót, kuglibabát, stb. stb.

Kovácsszén

faszén faszindely épületfa
mész és deszkát
cement irányáron szállit

FRANKL LAJOS építési és tüzelőanyag kereskedő KÖSZEG.

Harry PASETA
JOBB A LEGJOBNAI